

L'ESQUEVELLA

DE LA TORRATXA

—Havíem pensat de posar-li Caritat, però, és clar, ara no gosem.

**Especific de l'
ASTENIA GENITAL (IMPOTENCIA)**
(MANCA DE VIGOR SEXUAL)

De la eyaculació prematura (pèrdues seminals); de la feblesa y molt efecàs per a combatre la NEURASTENIA, en totes les seves manifestacions.

Es el més poixant estimulanti de l'activitat neuro-espino-mèduo-genital. Sinèrgic i homo-estimulassa de les glàndules intersicials. Producte pluriglandular, completament inofensiu. Mai perjudica, ni lesiona cap orgue, ni el funcionament dels mateixos.

No conté, ni estricnina, ni fosfuro, ni cantàrides, ni cap altre medicament excitant.

PRODUCTE MAGNE E INSUBSTITUIBLE PER A RECOPRAR LA PERDUDA FELICITAT CONJUGAL. PROSPECTES GRATIS

Laboratoris Farmacològics del Dr. W. Durtrem
Alt de Sant Pere, 50 - BARCELONA - Telefon 18631

Preu: 21'75 ptes.

¿Què diu el seu horòscop?

Permeti'm de revelar-l'hi gratuïtament

Vol saber de franc el que els astres li pronostiquen i el que el destí li prepara? ¿Vol saber si la fortuna, la prosperitat i la felicitat l'acompanyaran en tots els seus assumptes, ocupacions, amor, llaços matrimonials, amistat, enemics, viatges, malalties, períodes afortunats i desafortunats, les trampes per evitar les oportunitats per fascinar i qualsevol altra informació d'incalculable valor per a vostè? En aquest cas se li presenta una oportunitat per a obtenir una lectura Astral de la seva vida **COMPLETAMENT GRATUITA**.

GRATUITAMENT. La seva lectura Astral li serà tramesa immediatament per aquest gran astròleg, les prediccions del qual han sorprès granment els homes més eminents dels dos continents.

Trameti simplement el seu nom i senyes escrites amb claredat i de la seva pròpia mà i lletra indiqui si és un senyor, una senyora o una senyoreta i la data exacta del seu naixement. No cal enviar diners, però si ho desitja pot incloure una pesseta en segells de poc valor per al franqueig postal i despeses d'administració. La perplexitat s'apoderarà de vostè en veure l'extraordinària exactitud de les seves meravelloses prediccions amb referència a la seva vida. Faci-ho avui mateix no ho difereixi. Adreça: ROXROY STUDIOS. Dept. 1429 A. Emmastraat, 42. La Haya, Holanda. (Segell per a Holanda).

NOTA: El Prof. Roxroy gaudeix de gran estima per part dels seus innombrables clients. Es l'astròleg més antic i més conegut del continent. Exerceix fa més de vint anys en el mateix domicili. Es podrà jutgar del seu crèdit, pel fet que tot treball per al qual cobra, està basat en la garantia de satisfacció, o de reemborsament del diner.

Prof. ROXROY
El famoso Astólogo

Ganiveteria ARTERO

REGISTRADA

Casa assortida en tota mena d'eines de tall del ram per ruquer. -:- Especialitzada en el buidatge de navalles i ajustament de màquines barberes.

Llibreteria, 9 (tocant la Plaça la República) **BARCELONA**

Consultori Mèdic del Dr. CASASSA

VIES URINÀRIES, SÍFILIS I PELL

Preus Econòmics

De 11 a 1, i de 5 a 7-Festius de 11 a 1 - Tallers, 29, entl.

TEATRE COMIC EXIT EXIT

de la revista de costums populars, en 2 actes i 18 quadros, de Paradas, Guimeñez i música del mestre Guerrero

La sofa de oros

FRONTO NOVETATS

Tots els dies grandiosos
partits tarda i nit

ELS MILLORS PILOTARIS

Voleu passar una bona estona?
Aneu al FRONTÓ NOVETATS

CINE TALIA CUESTA ABAJO en espanyol,

per Carles Gardel

ESPÉRAME en espanyol,

per Carles Gardel

AVESSIN RUMBO en espanyol,

Irusta, Fugazot i Demare

REVISTA I DIBUIXOS

L'ESQUELLA DE LA TORRATXA

REDACCIÓ I ADMINISTRACIÓ,
PENEDIDES, 8. - Telèfon 21361
(ARREPENTIDAS)
BARCELONA

FORA DE BARCELONA
PREUS DE SUBSCRIPCIÓ:
ESPANYA: trimestre 3 Pessetes
ESTRANGER: trimestre 5 Pessetes

Petits comentaris

LEGIU les sessions del Congrés, i us trobeu amb judicis sintètics com el que en Díaz Pastor va fer d'un tal Izquierdo Jiménez el dia que es va votar l'acusació contra els senyors Azaña i Casares Quiroga.

—«S. S. es tonto desde que nació.»

¿Per què serà que accepteu a ulls clucs el judici sintètic fet del tal Izquierdo Jiménez i us queda el convenciment que aquest senyor Diputat és un absolut «pobre home»?

¿Serà pel perjudici que tenim que en la massa de Diputats que voten les lleis nacionals hi ha una gran quantitat de caps que serien uns magnífics poms d'escala?

* * *

Quantes vegades davant d'una enlluernadora carrera us heu preguntat: ¿Com ha estat possible que aquest senyor ascendís? L'heu tractat, i coneixeu la seva profunda pobresa mental. L'heu seguit, i heu comprovat que mai no ha fet res. I malgrat això, avui el trobeu Ministre d'Estat, demà Ministre del Treball i passat demà Ministre de Marina.

¿Afer de sort? ¿També hi ha sort possible en els enlairaments que porten a la conducció de les Nacions?

¿Voleu dir que com més facilitats es troben en aquesta mena de camins, no s'augmenten els símptomes palesats d'irremeiables decadències

* * *

Grècia va a una restauració monàrquica. Què interessant és seguir de lluny el joc d'uns homes!

Metaxas és un ministre realista. Ell va combatre a Atenes la revolta de Venizelos. El general Condylis era republicà, un xic destenyidet, però republicà, també va combatre Venizelos a ple camp.

En les passades eleccions gregues, Metaxas va tenir 147.000 vots, cosa que volia dir que l'opinió es desplaçava envers la monarquia. El general Condylis veié les possibilitats que Metaxas fos l'home de demà i, com a perfecte estrateg, va prendre posicions per assegurar-se el demà. La monarquia grega sortiria de les mans del general Condylis que havia ultrapassat en realisme el del realista Metaxas.

I tot és parlar de patriotisme, i del poble, i del demà grec.

Avui no es diu allò de l'Estat sóc jo. Però s'obra com si així fos.

Les grans raons d'Estat gairebé sempre són avantatgismes d'home.

* * *

L'ex-comte de Romanones s'ha fet una silueta pintoresca.

Va sol i vestit amb colors ben precisos. Actua de gentil-home i sap comentar al marge.

En el seus temps de gran actuació, Romanones féu sentir damunt de la política espanyola la seva coixera. Un President de Consell de Ministres coix, trontollant, desequilibrat, no és home per a poder tenir una balança a la mà. Com escoliasta polític, un home coix té el seu avantatge: no sent el mareig, pot moure's a compàs del vaixell. I si a aquesta condició, hi afegim que una coixera sembla donar dret a perruca i a capsa de rapè —coses molt monàrquiques— trobareu que ara és quan l'ex-comte de Romanones comença a tenir algun valor.

* * *

Homenatges.

Mentre s'és Govern mai no se n'hauria d'acceptar cap.

Un homenatge, fet per interès, no és homenatge.

Que surti un grup i proposi un homenatge a un home de mereixements, allunyat de la política, injustament oblidat, molt bé. Però que es facin homenatges a qui pot fer i desfer, a qui pot donar i prendre, a qui pot aixecar la sabonera que li sembli precisa perquè compta amb mitjans— no. No és honest.

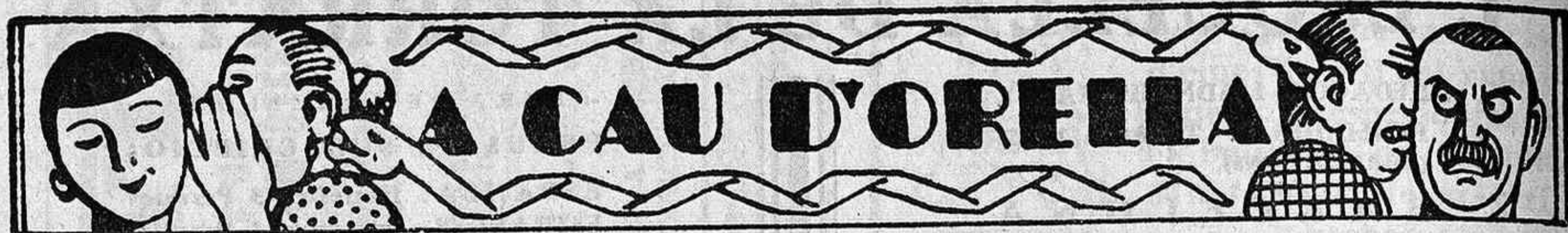
Ho diguérem quan s'homenatjava profusament els homes d'Esquerra. Férem semblants comentaris davant l'«homenatge monstre» fet a Dencàs. Els tornem a fer avui.

Els homes que governen no s'haurien de deixar homenatjar. Que els homenatgin en deixar el Govern... Mentre governen, no.

¿Però és que aleshores, quan deixen el Govern, no els homenatgerien? ¿Governen i tenen aquest criteri de la seva actuació?

Aquest número ha estat
visat per la censura

A l'Ajuntament hi ha molts senyors amb «de»

A l'Ajuntament de Barcelona hi ha molts senyors amb «de» :

Don Francesc de Jaumar, de Bofarull.
 Don Jordi de Camps de Casanoves.
 Don Lluís Bassols de Climent.
 Don Ferran de Sagarra de Castellarnau.
 Don Albert de Quintana Bergès.

Tots aquests «de» són segons la llista oficial que dona l'Ajuntament.

Amb «i» hi ha un únic senyor :

Don Joan Pic i Pon.

N'hi ha diversos distingits amb «de» i un distingit amb «i».

Els altres, res, per allò de comprovar que encara hi ha classes.

L'Amichatis glorificat

A Santa Coloma de Farnès hi havia un carrer de nom intocable: el millor carrer; el carrer de Sant Sebastià.

En voler donar el nom de Mossèn Cinto a aquest carrer, es tingué en compte que per visitar el Sant Sebastià de l'ermita que obre una de les entrades de Santa Coloma de Farnès, venia gent a peu descalç des de Tossa. I el carrer més important de Santa Coloma continuà portant el nom de Sant Sebastià.

Després es volgué glorificar el Pare Rodès, fill de la població, però tampoc no va tocar-se el nom del carrer de Sant Sebastià.

No hi hem de dir res. Ens plau molt que Santa Coloma de Farnès glorifiqui alhora dos noms preclars: el de Blasco Ibàñez i el de l'Amichatis.

A Santa Coloma es cotitza més el nom de l'Amichatis que el de Sant Sebastià, degut al zel inquiet del senyor Mujal, distingit alcalde lerrouxista i pantagruèlic fondista.

El que és llàstima que l'alcalde de Santa Coloma de Farnès no hagi fet del gloriós duo un triagle espetarrant: Blasco Ibàñez, Amichatis i Vidal i Planes. El prodigiós autor de «Santa Isabel de Ceres» és fill de Santa Coloma de Farnès.

Entrada de follet

Un follet ha entrat al despatx d'algun dels senyors gestors municipals. I ens en ha portat un comprimit. Cal tenir en compte que els follets sempre són una mica fantasistes. Que ho digui sinó el Puck de «El somni d'una nit d'estiu».

***

Al despatx de don Joan Baptista Viza

Ara entra hi un capellà; ara n'hi entra un altre. Tots els recons semblen guardar xiuxiueigs misteriosos i consells de confessió.

—«Ave Maria Puríssima! «Que Déu el conservi molts anys, senyor Viza! Que Déu el conservi molts anys, pel bé de la religió.»

Damunt la taula del senyor Viza hi ha un gran ram de marguerides dobles.

***

Despatx de don Francesc de Jaumar

Ordres per ací! Ordres per allà! Ai, els emboscats!

Els de la Brigada de les 6.000 de l'ala fan projectes i plànols. Tots, prenen visatges imitats de les Scòtland Yard de pel·lícula.

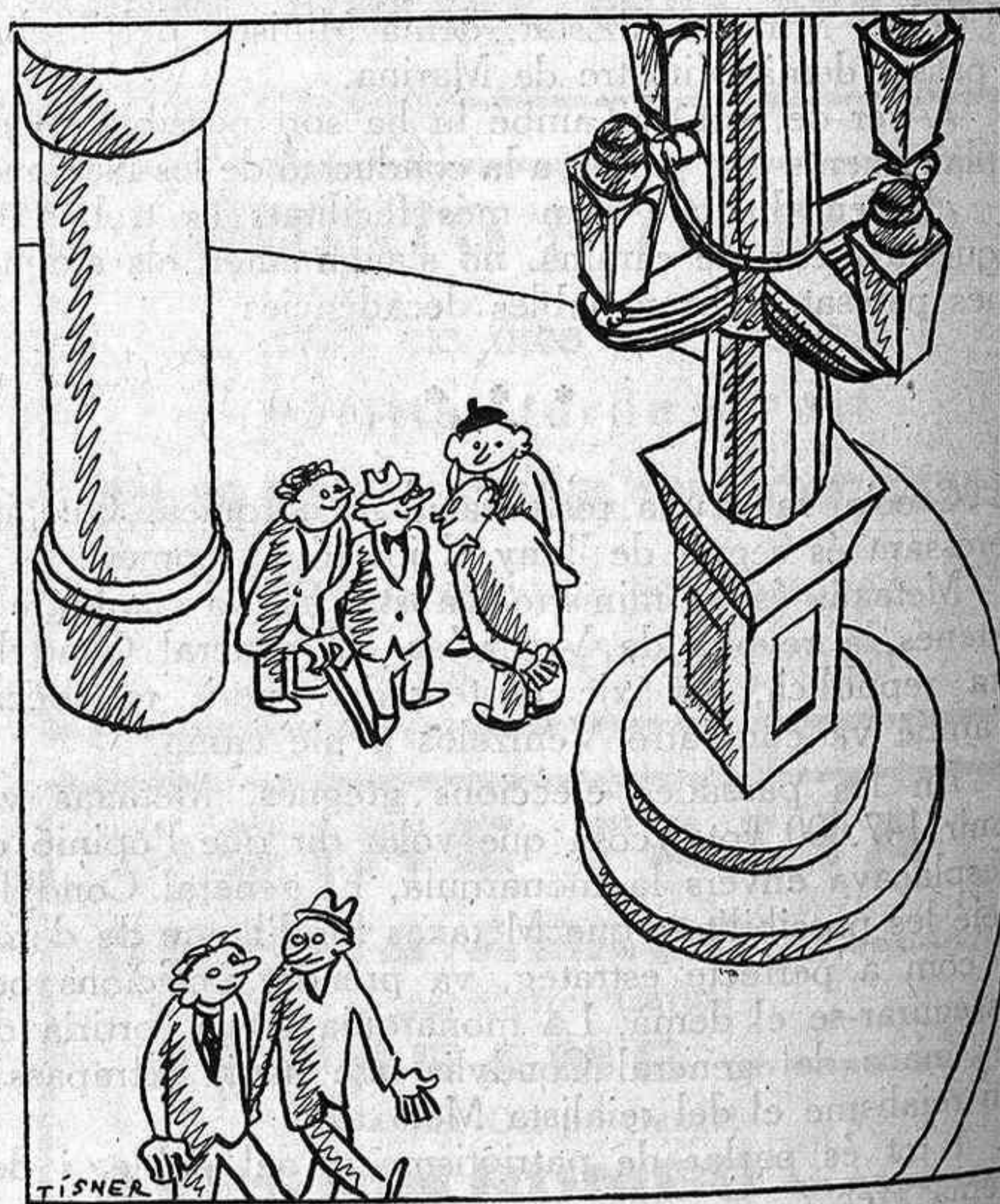
En aquest despatx no s'hi fa res més: caceres per la jungla municipal.

Això transcendeix. I el crèdit de l'empleat municipal augmenta com les accions de Mme. Henau.

La veritat és que com a labor municipal, aquesta labor és ben poca cosa. Es fer soroll amb xerrac.

Ningú no pregunta pels empleats municipals que tenen a Madrid secretaries d'alts personatges. Ai, els emboscats!

***

—El «Yo acuso» m'ha fet tot l'efecte d'aquell que, des del fons del pou anava dient: «pollós, pollós»!

Despatx de don Jesús Ulled

El follet hi ha escoltat un conte.
 —Casament a València. La núvia sorda. En el moment decisiu de les esposalles, el capellà pregunta:
 —Vols a Francesc Ros per espòs?
 —Què? —pregunta la sorda.
 —¿Si vols a Francesc Ros per espòs?
 —Què? —torna preguntar la sorda.
 —Che, carai —fa el pare del promès—, que si vols a Ros?
 —Arròs. Sí, sí, arròs, paella. Després —fa la núvia amb una rialla estàtica.

***

Despatx de don Andreu Bausili

Expectació constant. Tot en aquest despatx sembla interrogar: —«¿Quin vestit portarà avui el senyor Bausili?» I quan el senyor Bausili se n'ha anat: —«¿Quin vestit portarà demà el senyor Bausili?» Importants dades per a una estadística.

Els empresaris de teatre

L'anècdota és certa.
 En un salonet d'un dels nostres teatres és troben reunits uns empresaris i uns representants d'unes actrius castellanès.
 Es parla del Teatre Espanyol de Madrid.

—Desenganyin-se —diu un dels empresaris—, el Teatre Espanyol de Madrid té molt aventatges. No tributa, no paga lloguer...
 —No tant com es creu vostè —replica un representant d'actriu castellana—. Pensi que és obligatori fer dos mesos d'autors clàssics.
 —¿I si aquests autors clàssics no donen obra? ¿Vejam, què passa? —diu un dels empresaris de teatre local.

Tarda de banys

Les tardes del diumenge a la platja de Badalona són delicioses.
 Un mar blau, etc. (Aquí suprimim una tirada poètica.) I moltes casetes encimellades amb una bandera catalana.
 Tot molt bonic. La tarda del diumenge passat va portar una petita variació a la pau dominical de la platja de Badalona.
 Amb molta correcció, unes mans feren desaparèixer les banderes catalanes que onejaven damunt de moltes de les casetes de bany.
 I la mar seguirà estenent per l'arena de la platja l'etern vaivé del seu onatge.

La glorificació de don Josep Codolar

Ha estat capgirada la Colònia escolar Permanent de Berga, on 300 nenes pobres hi feien cura d'altura.

Parlant de plantes.

—Ja ha pogut veure la «Lerrouxis llniensis»?
 —Ai, no! No puc veure les plantes grasses ni en pintura.

No regategem la glòria al benemèrit prohóm de la Lliga, senyor Codolar!

A la Colònia Escolar Permanent de Berga hi havia un pavelló especial per casos de malaltia infecciosa, pavelló ben util·lat. El doctor Mies, metge de Colònies de l'Ajuntament de Barcelona, havia dictaminat que els casos de xarampió presentats a la Colònia, no demanaven el retorn de les nenes a les llurs famílies. Però el senyor Codolar, benemèrit prohóm de la Lliga, és un pare previsor.

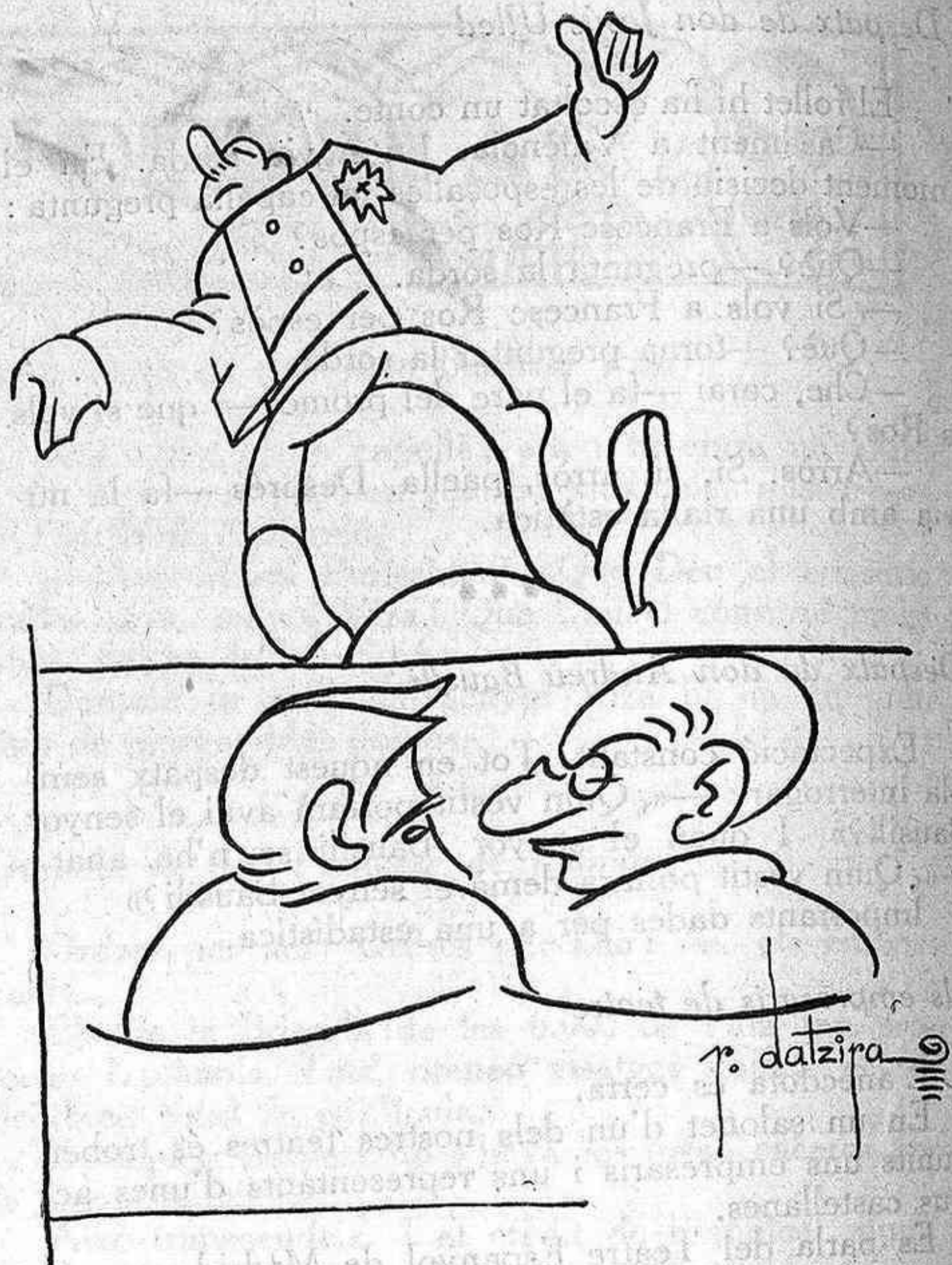
Oficis urgentíssims als pares: «Vinguin a cercar la seva filla a Belles Arts, però vingui-hi vostè sol o un seu familiar, també sol». Les noies de la Colònia foren portades urgentment a Barcelona. Com que algunes famílies no reberen l'ofici oportunament, la nena fou portada a la nit a la família, amb gran esverament dels de la casa. Sabem el cas d'una senyora gràvida que s'espantà tant en veure tornar la filla que li ha calgut guardar llit. No traguem d'això tota la glòria al senyor Josep Codolar, benemèrit prohóm de la Lliga!

Com tampoc no se li ha de treure el mèrit de l'amortització que diuen que fa de tota la plantilla del Personal de Colònies Permanents.

¿Què passarà ara amb la Colònia Escolar Permanent de Berga? ¿Qui hi anirà? ¿Es possible jugar així amb uns infants, portats a muntanya a fer salut, ben aliens a les trapelleries dels partits polítics?

Tota la glòria per al senyor Josep Codolar, benemèrit prohóm de la Lliga.

Anàvem a entrevistar-lo, però a la porta del seu despatx ens hem topat amb un que ens han dit que era el representant dels Establiments «Simó». Aquest portava unes mostres de bacallà sota l'aixella.

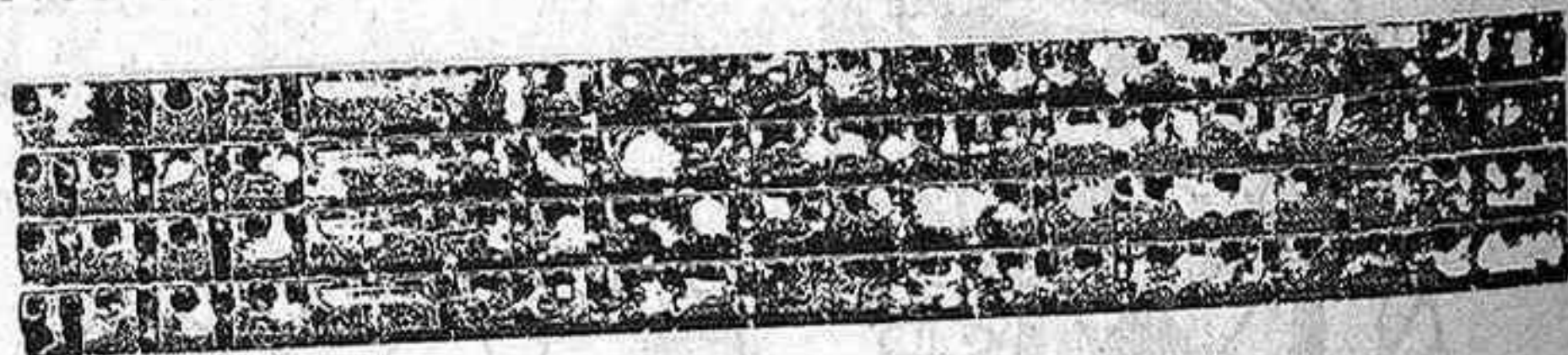

Taules.

- Es un magnífic comediant!
- Té amb qui assemblar-se: el seu pare era un gran polític que s'acimatava a qualsevol partit.

Com que la fetor del bacallà ens espanta, hem deixat l'entrevista al gloriós prohóm de la Lliga, senyor Josep Codolar, per a una avinentesa més adient.

Noves d'ací i d'allà

* * *

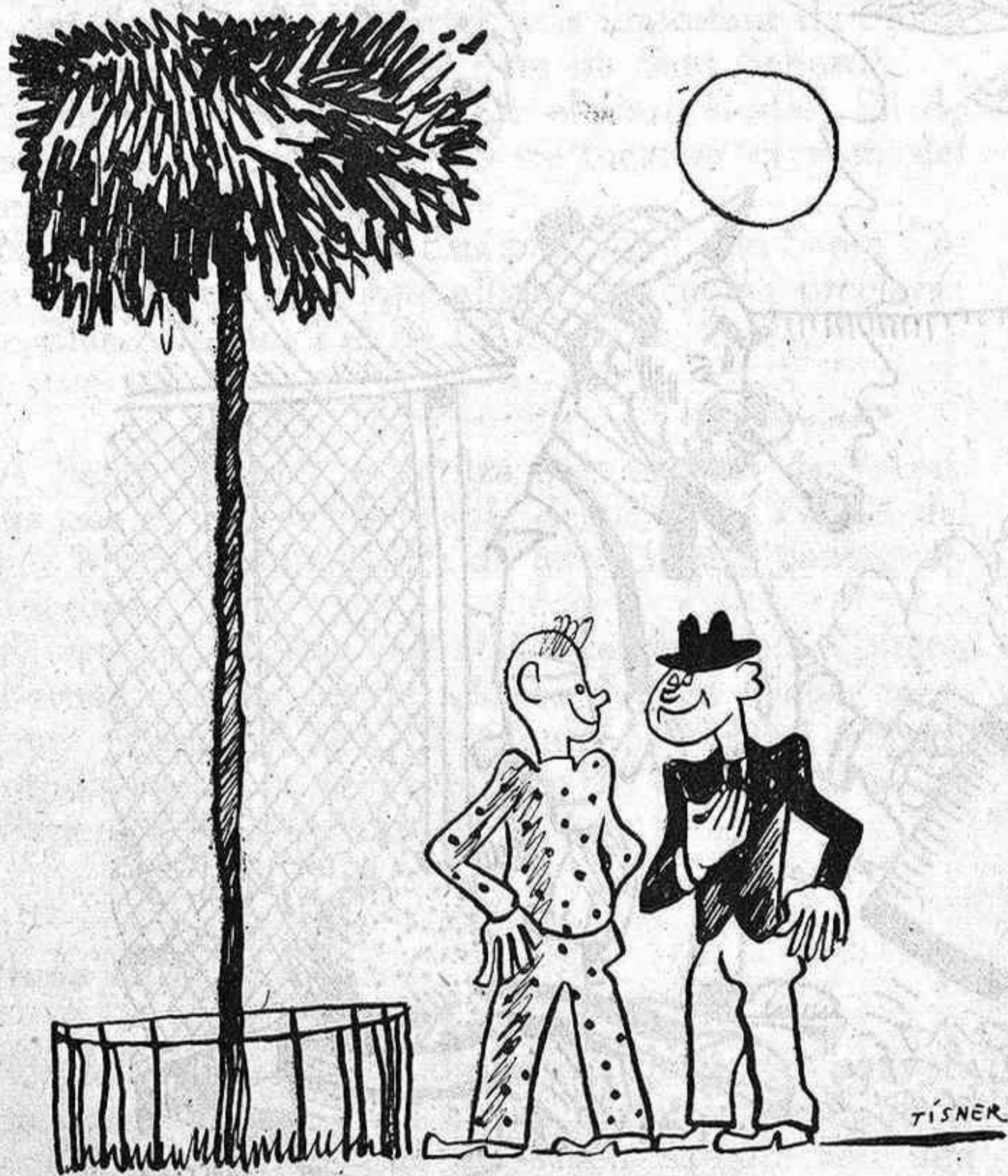
Azaña! Azaña! Azaña!
 Damunt d'aquest nom cau sempre l'ombra ondulosa del llapis roig.

* * *

Uns admiradors de l'Alvarez Valdés han encarregat el retrat del seu majestàtic polític al senyor Eugeni Hermoso, gran pintor de «pepas raciales».

* * *

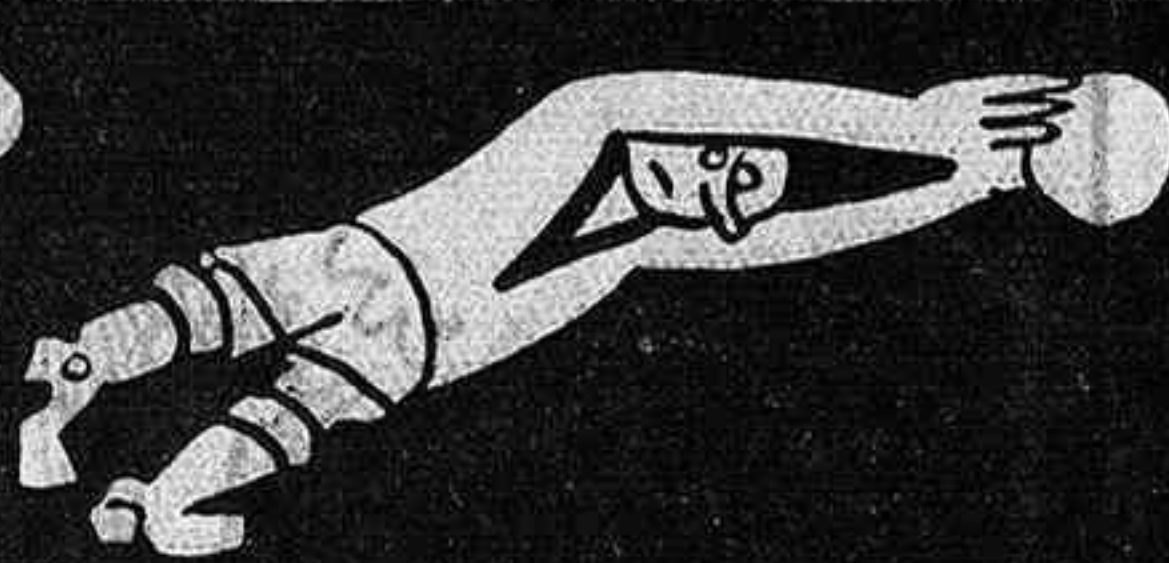
En Luis de Tàpia —segons es diu— enviarà còbles a «La Veu de Catalunya».
 Ara sí que guanyarà «La Veu».

El Fiscal de Su Majestad.

—Es veu que aquest senyor Alvarez Valdés vol eixamplar la base... de la Monarquia!

Esports

Cronòmetre

¿Què ha passat amb Francesc Plattko?

Es un fet quasi obligatori i de rutina que els entrenadors del F. C. Barcelona sols actuin al club blau-grana una temporada.

Els jugadors tracten cada any amb un entrenador diferent i amb una nova Directiva i l'equip no aconsegueix mai satisfer les esperances dels seus incondicionals ni tampoc les dels mateixos directius.

¿Com és possible que pugui fer tasca bona un entrenador si als pocs mesos de la seva comesa ja se li minva atribucions i se li fa el buit quan l'equip fracassa, sense tenir en compte que la responsabilitat dels resultats s'hauria de cercar a les mateixes Directives en lloc de cercar-les en els curadors de l'equip?

L'entrenador, per als directius barcelonistes, és l'home de palla, l'editor responsable al qual es fa pagar els plats trencats quan les coses no van gaire llatines.

Un entrenador als quatre dies de curar la forma dels jugadors, no pot carregar amb la responsabilitat dels resultats. Depèn sovint de la qualitat de l'equip confiat al seu patrinatge i dels jugadors que el componen. Això unit a la intervenció de la Directiva en la selecció dels equips, acaba per produir una absoluta desorientació, una pèrdua d'autoritat lamentable en l'home que generalment ha acceptat el contracte enlluernat per la il·lusió d'ésser entrenador d'un gran club com el Barcelona, admetent una minva d'atribucions.

Bellamy, Greenwell, Dobby i darrerament Plattko han estat víctimes d'aquesta il·lusió.

Dobby ja va començar malament tot just arribat a Barcelona. Home d'un esperit recte i d'una naturalitat quasi britànica, el dia de la seva presentació a la Directiva vaig donar-me compte que no faria gaire temps al Club de les Corts.

Em trobava present, per casualitat al local del Barcelona i el senyor Coma, president llavors, feia les presentacions.

—El directiu senyor X. El directiu senyor Z. El directiu senyor...

Tots els directius eren allà per conèixer l'entrenador i creiem recordar que eren onze o dotze.

Dobby, cansat d'estrenyer mans i de fer inclinacions respectuoses digué amb un xic d'ironia i amb un mal castellà que es deixava entendre:

—Hum. Muchos directivos. Demasiados directivos. Esto va a ser difícil para mí.

En efecte, Dobby a mitja temporada deixava d'ésser entrenador del Barcelona i la Directiva confiava a Zabalo la

direcció de l'equip fins que en començar la temporada nova se'n fes càrrec l'entrenador nou.

Plattko ha seguit el camí d'en Dobby. L'hongarès amb la il·lusió d'entrenar el gran club on havia jugat, ingressà al Barcelona sense contracte, però amb el convenciment que amb una temporada de prova aconseguiria un compromís ferm per un altre any. Però en Plattko, com tots els entrenadors que enlluernats pel nom del Barcelona ho accepten tot per agafar sou i càrrec, s'avingué a permetre que la Directiva fes els equips i arribà forçosament el seu fracàs. La Directiva tingué una equivocació lamentable disposant els canvis a l'equip que fou eliminat a Saragossa i cregué lliurar-se de responsabilitats davant la propera assemblea de socis, canviant d'entrenador i deixant en Plattko ee nmala situació.

¿Què passarà amb O'Connell? El mateix que amb en Plattko, si deixa les seves atribucions a mans dels directius, o talment com ocorregué amb Dobby, si no vol renunciar els seus drets i responsabilitat; quedava fora del club amb el contracte rescindit, a mitja temporada.

Ens deia no fa pas gaires dies Francesc Plattko que en els clubs hongaresos les directives les componen tres únics nombres, President, Caixer i Secretari, i que l'entrenador te cura de la resta. Als clubs d'Hongria no hi ha càrrecs de massa als consells per a fer uns quants senyors contents o perquè el club necessita noms que vesteixin. No correuen així el perill que els directius arribin a pensar-se que ho són perquè hi entenen, i que es fiquin a disposar composicions d'equip o a censurar la tasca de l'entrenador quan han llegit una crítica gratuïta a tal o tal diari, filla de la ploma excèntrica d'algun cronista d'aquests que discrepen dels altres per semblar originals.

—Ah! Si jo pogués parlar! —ens deia Plattko.

—No t'amoinis. Sabem de memòria el que ens diries. Diries el mateix que tots els entrenadors i el que ja sabem a fons.

Però hi havia quelcom més. En Plattko reclamava a la Directiva els sous fins a fi de setembre per anar-se'n a cercar contracte en altres llocs i la Directiva li exigia que no sortís fins haver acabat els dos mesos al Barcelona.

A l'hora d'aparèixer aquestes ratlles a L'ESQUELLA, no sabem com estarà l'afar Plattko, però caldria que els directius del Barcelona, ja que han tingut el descans de fer caure la responsabilitat dels seus errors a l'entrenador, que almenys no el perjudiquessin encara més del que ho han fet portant-lo a Barcelona, fent-li deixar el club que entrenava per plantar casa a la nostra ciutat i deixant-lo al cap de deu mesos sense feina.

Si no hi ha canvi de sistemes i polítiques velles, el Barcelona continuarà encallat i perdrà cada dia un xic més del seu prestigi.

AQUELL

Altaveu indiscret

Nosaltres som imparcials; el mateix ens fa un club que un altre, però hi ha quelcom que convé dir.

L'Espanyol per nivellar el seu pressupost i refer-se de la situació difícil que li havia plantejat la deficient temporada que ha jugat, corre per terres d'Amèrica i guanya bones pessetes.

Però arribarà el començ de temporada i l'equip no haurà tornat. Com ocorregué el 1926. Començarà el campionat català amb un equip reserva i els clubs rebran la visita d'una selecció deplorable amb els colors de l'Espanyol, que no donarà ni mitja taquilla. L'Espanyol refarà la seva situació econòmica, a Amèrica, amb perjudici dels clubs d'ací.

Creiem sincerament que això no és tolerable.

* * *

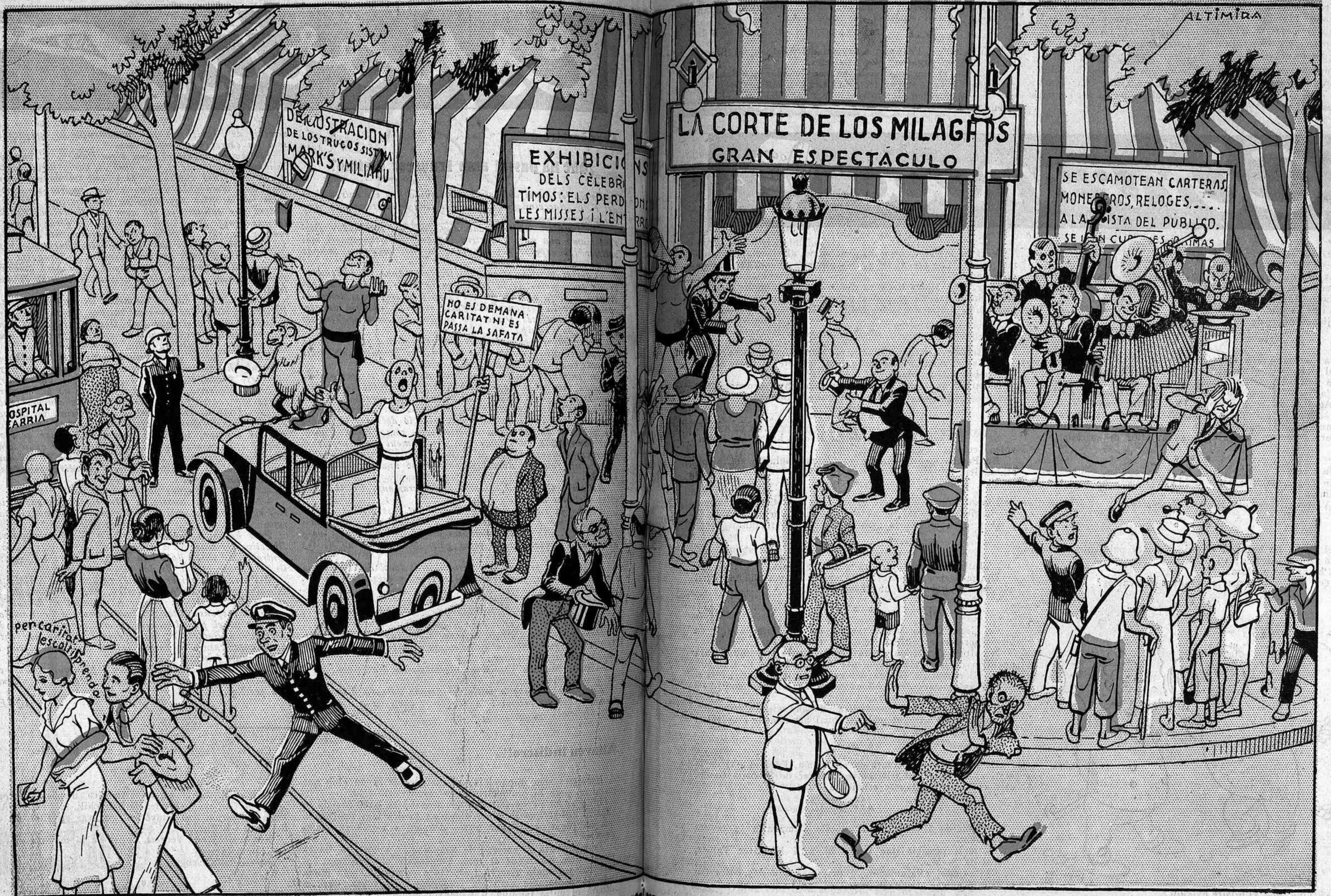
Fillo Echevarria torna d'Amèrica disposat a combatre amb Pep Gironès i el valencià Sangchili. Els èxits d'Amèrica l'han enlluernat i el minyó vol guanyar els títols de campió del món i d'Europa.

Ens sembla que veurem llujtes de la màxima sinceritat i de clatellada seca.

Ja era hora, senyors!

* * *

Cardona, Prior, Bachero...

Com s'hauran d'organitzar mendicants vagabunds si volen anar tirant de la rifeta.

Tres noms mereixedors de tots els homenatges. La volta a França, dura per ells, molt més dura que per Canyardo, Trueba i Ezquerria n'ha fet la consagració, i ens fa creure que potser els asos siguin un mite immereixedor de la nostra confiança.

Cardona va sortir a la Volta de convidat. No l'hi volien. Ara, l'organització, reconeixent el seu error, l'ha premiat amb 1.000 francs arrel dels bons resultats fets a les darreres etapes.

Tres homes, dels vuit que van anar a França, hauran salvat el prestigi espanyol que trontollava.

* * *

Sembla un fet l'entrada d'Argemí del Sabadell, al Barcelona i que en pagaran 35.000 pessetes.

Nosaltres creiem que no hi ha cap jugador que les valgui. Menys encara que es deixa que per deu mil pessetes se'n vagi un jugador com Morera el millor xutado que tenia el Barcelona.

Cinema

Noves i Comentaris

Es diu que l'empresa dels cinemes «Avenida», «Astòria», etcètera, no està amb molt bones relacions amb la Metro Goldwyn Mayer.

I fins es diu...

Silenciem-ho, de moment.

* * *

La cinematografia es fa sentir cada dia més. I si influeix en el poble, en general, ¿com no ha d'influir en els qui viuen ficats dintre la cinematografia?

L'altre dia poguerem presenciar el retorn estival de l'Enric Aguilar de la Paramount. Retornava vestit d'«habitant feliç de l'Illa del Tresor», la cèlebre obra de l'Stevenson (pronunciat així mateix), com ho deia per ràdio l'il·lustre humorista senyor Castanys, acreditat «flor de cascall».

* * *

Va i ve.

En Lòpez, de la «Metro Goldwyn Mayer» ha passat a la Colúmbia.

¿Va i ve?, hem dit. No ve! Només va.

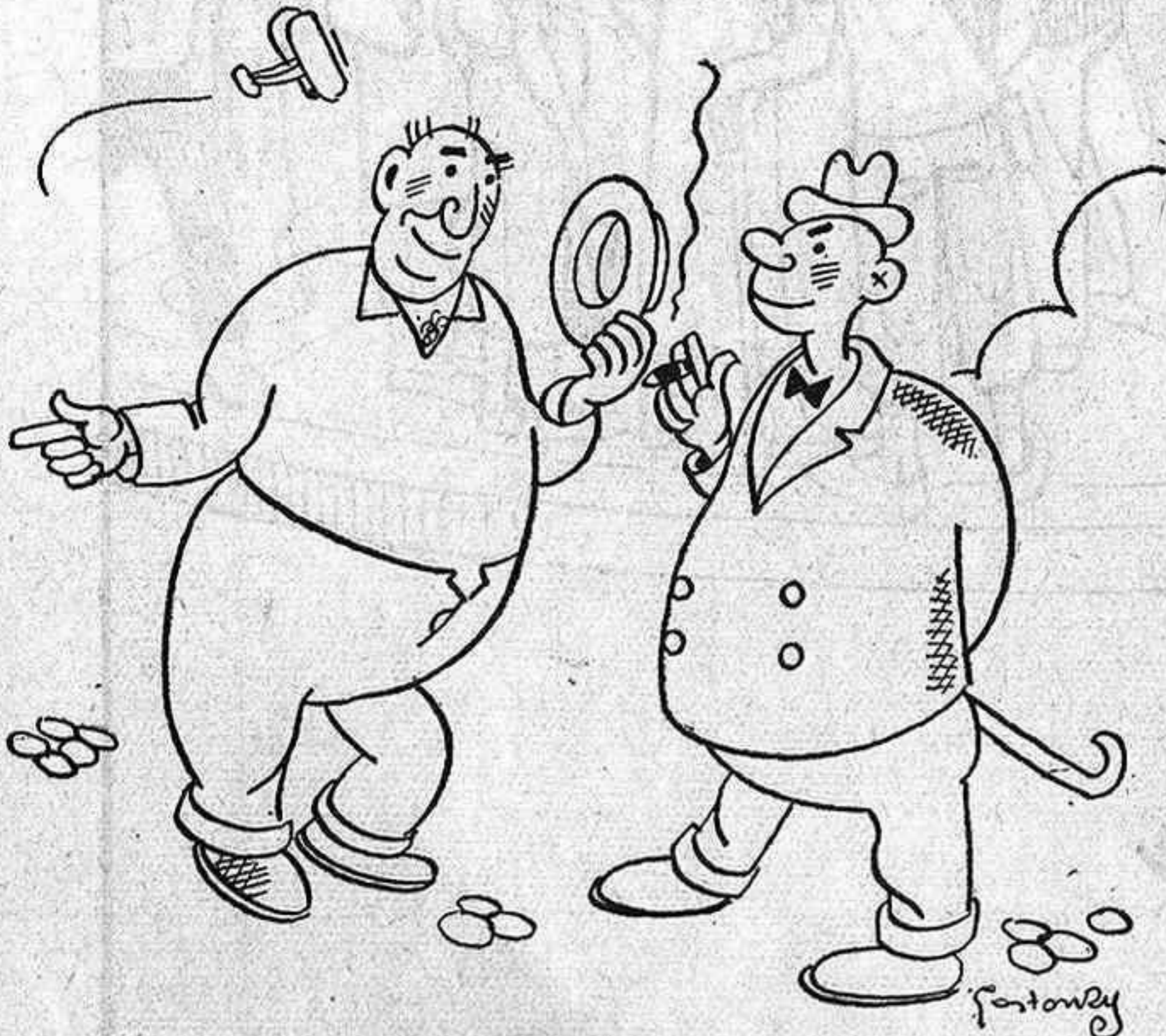
* * *

El Diana ha batut el rècord de donar pel·lícules en una sessió: 16 pel·lícules; 16 pel·lícules còmiques.

N'hi ha per a plorar.

¿Qui arribarà primer a les dues dotzenetes?

* * *

—¿I què, què, el nostre aviador?

—Meravellós, noi! Sempre fa el «Pombo.»

Malgrat la calor, i que la gent no va al cinema, els cinemes que no han tancat les portes són més abundosos que els altres anys.

¿Per què? Males llengües diuen que hi ha molts cinemes de primera que no es poden permetre vacances: necessiten la taquilla diària per a fer bullir l'olla.

* * *

El senyor Benages estiuja al Masnou amb torre nova. Les seves admiradores tenen molt d'interès a fer-li filmar una pel·lícula de platja.

Llàstima que amb això de la campanya pro-moralitat, l'ús de vestits «no vistents» està gairebé interdit.

* * *

Se'ns diu que l'Espona, de la Ràdjo, ha volat. Volen, volen, coloms!

En Pombo fa estralls. Els qui volen emular-lo en el vol, són molts!

* * *

L'Alady recull els seus versos. Un llibretista de cinema els distribuirà per tal de poder-ne fer un film on l'Alady es presenti en competència amb la Berta Singermann.

* * *

L'«Intim Cinema» prepara grans reformes.

Dintre de poc es podrà dir d'aquest cinema allò tan cursi que ha fet clixè: «Es una bombonera».

* * *

La Greta Garbo ens ha enviat el vel pintat que li va servir per fer la pel·lícula d'aquest mateix nom.

Nosaltres el rifarem. Quan arribi aquesta solemnitat, farà un elogi de la Greta Garbo, pel nostre compte, la Luz Morales. El cartell de la rifa del vel el pintarà en Grau-Sala.

Algunes cinemes de raval es donen l'inevitable bany d'estiu: l'emblanquinament.

El Diana i el Colón necessiten un bany triple i tripartita, com diria un senyor el nom del qual actualment està voltat de filferro de púes.

* * *

La Lola Cabello actuarà en el cinema. Farà «La O de la Marja». El llibre del film corre a càrrec de Sebastià Gasch, el documentat i gitanesc esteticista.

* * *

L'Izquierdo Giménez surt aquesta setmana a la revista Paramount.

Es molt possible que també hi surti l'Alvarez Valdès, «fiscal de S. M.».

El noticiari «Paramount» glateix per aquestes coses tan monàrquicament aristocràtiques.

* * *

Josep M.ª de Segarra ha estat filmat.
Aquesta filmació anirà ja a l'arxiu que es comença a fer
per quan arribi l'hora de fer-lo beat.
El Beat Josep M.ª de Segarra, virgo i confessor.

* * *

* * *

Entre la producció que passarà la vinent temporada, ens
diuen que hi ha quatre o cinc cintes de nois prodigis.
Mau! L'únic noi prodigi que ens hem pogut empassar és
l'Estelrich, i ara ja no és prodigi, ni noi!

* * *

S'ha passat en sessió privada el gran film de l'Emil
Jannings: «El Rei Soldado».
Es diu que comptarà entre els grans films que es donaran
així que la calor minvi. S'estrenarà al «Colisèum».

* * *

Cinegrames segueix essent una extraordinària revista de
cinema que fa honor a la Premsa Gràfica Nacional.
Ben presentada, ben editada, ampla d'informació i pro-
fusa de fotografies, és una revista que llegirà amb gust tot
afecionat al cinema.

* * *

I que no es digui que aquesta crònica cinematogràfica
no és una lleugera i variada amanida d'estiu.

Marginàlia

«Home d'amor i d'aventura» de Lluís Capdevila.

Una forta sensació de cosa viscuda. I dita, Lluís Capdevila
ha volgut fugir d'allò d'escriure-la.

Ens riem un bon xic d'allò que en diuen estil directe. André
Malraux escriu amb un estil directe i el seu estil ple d'insi-
nuacions i suggeriments. Una obra de Malraux, extraordinà-
riament escrita, dóna gairebé sempre una sensació de cosa
que escolteu narrar.

Lluís Capdevila —i no comparem l'un autor amb l'altre—
s'apropa cada dia més a l'estil parlat. En molts moments de
la novel·la: «Home d'amor i d'aventura» la lletra del llibre es
fa veu, i sentiu coses, com la descripció dels qui viuen a les
barraques de la muntanya de Montjuïc que us abufetegen.
L'obra dita, actua de faísó diferent de l'escripta. L'una us en-
vaeix, és injecció; l'altra us apreta els polsos i us enrogeix
la cara.

En «Home d'amor i d'aventura», de Lluís Capdevila, els
tipus no s'ajauen davant vostre: els veieu viure, passar, ves-
tir, menjar: l'obra té volum i tipus que es redrecen. Mai no
els recordaren com a productes de llibre, d'imaginació.

La silueta d'Alladine i de Polomides, els herois de Mae-
terlinck, serà una: vitrall, somni, creació. La silueta d'Abel
Salvat i dels qui el volten, serà un altra: carn, home amb el
qual us colzegeu, parrac de vida.

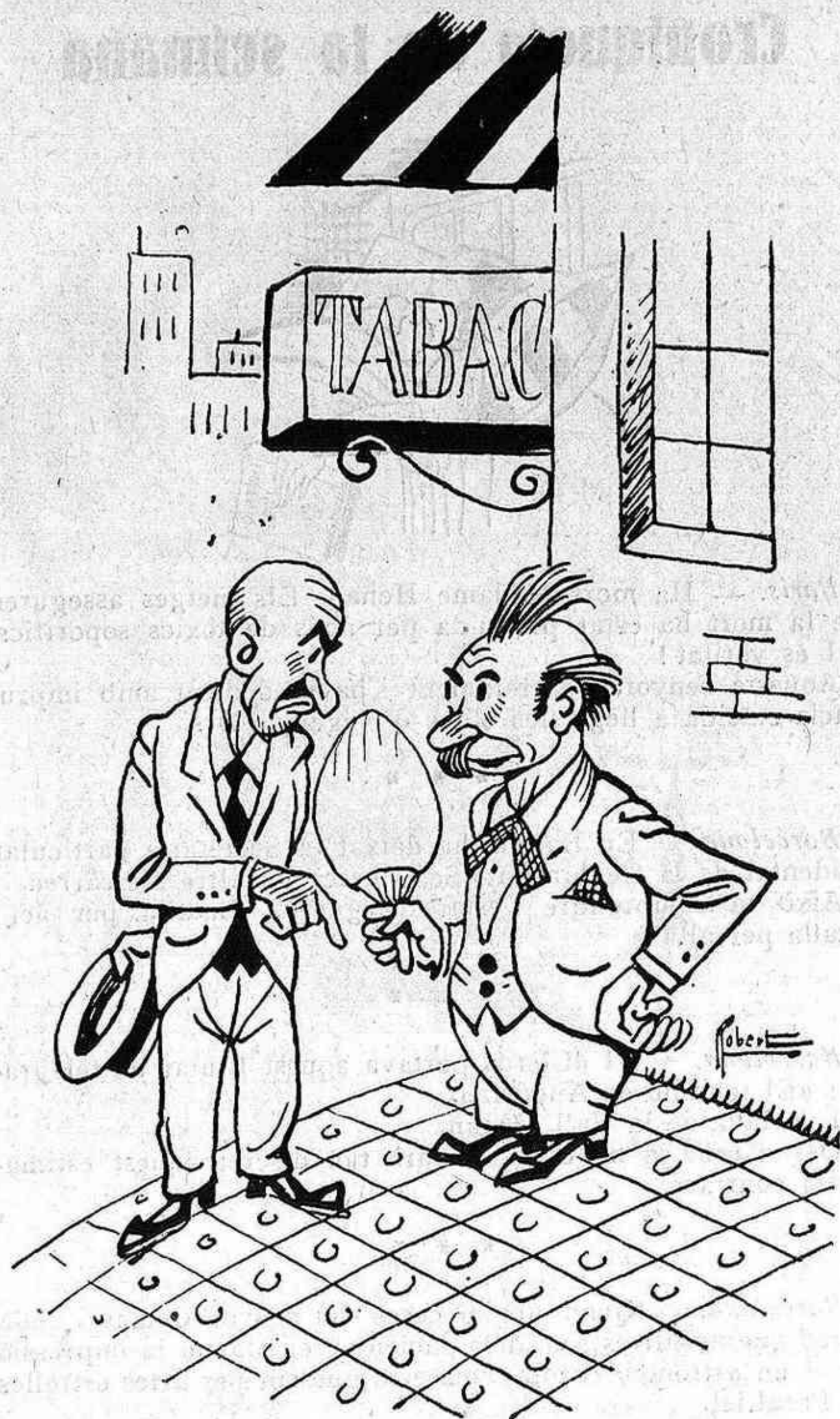
Quina obra preferim entre les obres cabdals de les dues
directives? Les d'ambdues si són ben realitzades.

«Home d'amor i d'aventura», de Lluís Capdevila, té mo-
ments en els quals l'obra se us emporta. Els seus tipus, eman-
cipats del narrador, passen i actuen davant vostre. Llàstima
que hi hagi moments que el parlar de l'autor agafi to de míting.

EXPOSICIO NIU

(A l'Associació d'Idealistes Pràctics. Santa Anna, n.º 28.)

Niu és un dibuixant decorador, ben elegant i ben inten-
cionat.

—Com li prova la torre?

—Miri, bé. Em preparo per retratar-me ¿sap? Per
allò del Carnet d'identitat.

En la seva exposició presenta caricatures, dibuixos de-
coratius i algun que altra dibuix polític.

Les caricatures de Niu són treballades i cerquen arribar a
una síntesi fisonòmica del caricaturitzat: la de l'Azaña, per
exemple.

Els dibuixos decoratius tenen to: es simplifiquen, s'apla-
nen, es fan amables i vistents.

Els dibuixos polítics tenen una terrible visió infantina.

En Niu hi ha un bon dibuixant de sensibilitat. El que li
cal fer és un esforç per lliurar-se d'ell mateix i superar-se.

UN LLIBRE NOU QUE REVOLUCIONA LA MEDI- CINA

S'esgotat en pocs dies l'edició del llibre de Peter Pyn-
ton, «La Sífilis es una enfermedad producida por los mé-
dicos».

Aquest llibret ha tingut la virtut de convèncer els metges
mateixos, i el Dr. Puente, el Dr. Aguado, entre altres, han
publicat articles adherint-se a la tesi de Peter Pyn-ton, dei-
xeble americà del metge filòsof Diego Ruiz.

D'aquest sortirà imminentment un llibre de 208 pàgines,
amb 16 dibuixos de J. Bartolí, i amb el títol «Vacunar es
Asesinar».

Com tota ciència, la Medicina està en la revisió dels seus
mètodes. Signe del temps.

Croniqueta de la setmana

París. — Ha mort Madame Henau. Els metges asseguren que la mort ha estat produïda per abús de tòxics soporífics. I és veritat!

Aquesta senyora, darrerament s'havia dedicat amb imprudència suïcida a llegir les obres d'Eugenj d'Ors.

* * *

Barcelona. — En Batalla ha deixat la Secretaria particular accidental de la Generalitat. Se li cerca un altre alt càrrec.

Això fa comprendre l'estat de guerra. Batalla per ací! Batalla per allà!

* * *

Barcelona. — El «Cjero» portava aquest titular de telegrama: «El turismo en Andorra».

I parlava de la Vall d'Aran.

Des d'avui ja no ens semblarà tan discret aquest estimadíssim confrare.

* * *

Barcelona. — Quan llegim coses del senyor Comas i Solà (consti que nosaltres som dels pacients), en traiem la impressió que és un astrònom casolà, com si diguessin per a les estrelles del Paral·lel.

Ara escriu de de París estant i tot sembla que l'admiri i l'atabali.

Això contrasta amb allò que un dia ens va dir en una conferència: «Sense anar més lluny, en el mateix Pol Nord»...

* * *

Barcelona. — Una nota oficiosa parla de: «Un conato de incendio sin importancia».

El redactor d'aquestes notes té un «conato» de cultura, de cultura sense importància.

* * *

Xicago. — Una onada de calor ha fet 50 morts. Ves quina notícia tan poc fresca!

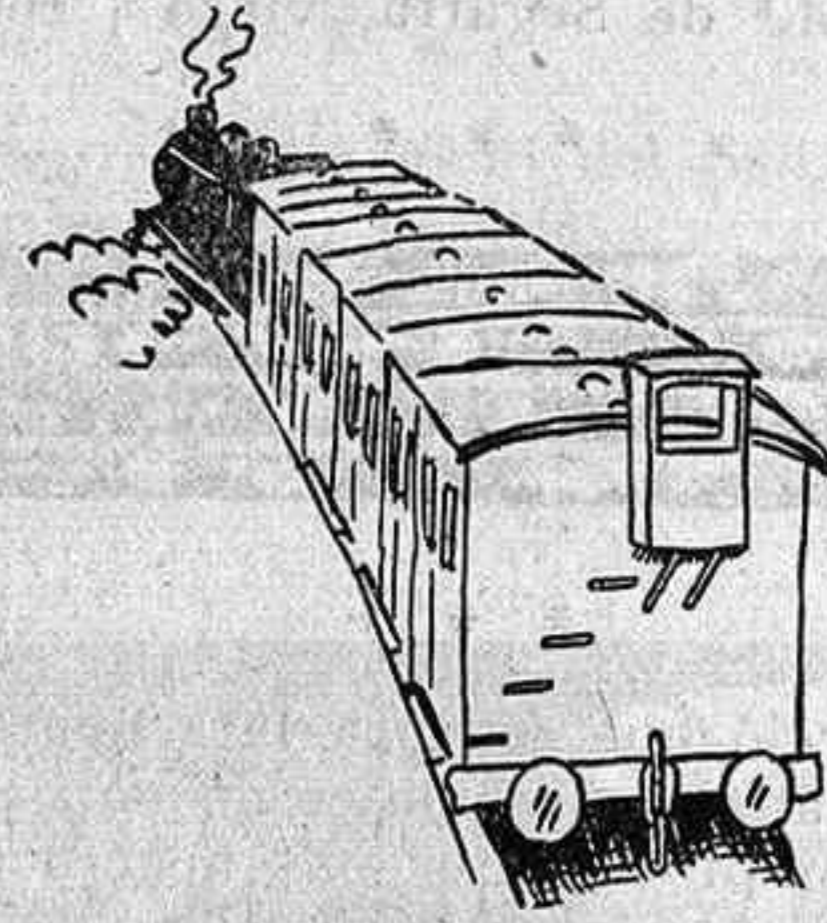
* * *

Hollywood. — L'artista del cinema Mary Brian i l'actor cinematogràfic Buddy Rogers s'han posat d'acord per divorciar-se.

Si estan d'acord ¿per què s'han de divorciar?

* * *

Barcelona. — Entre les personalitats arribades de Madrid hi ha el senyor Pic Salaric.

Ho porta tota la premsa.

Que no diguin que és un senyor de bromes!

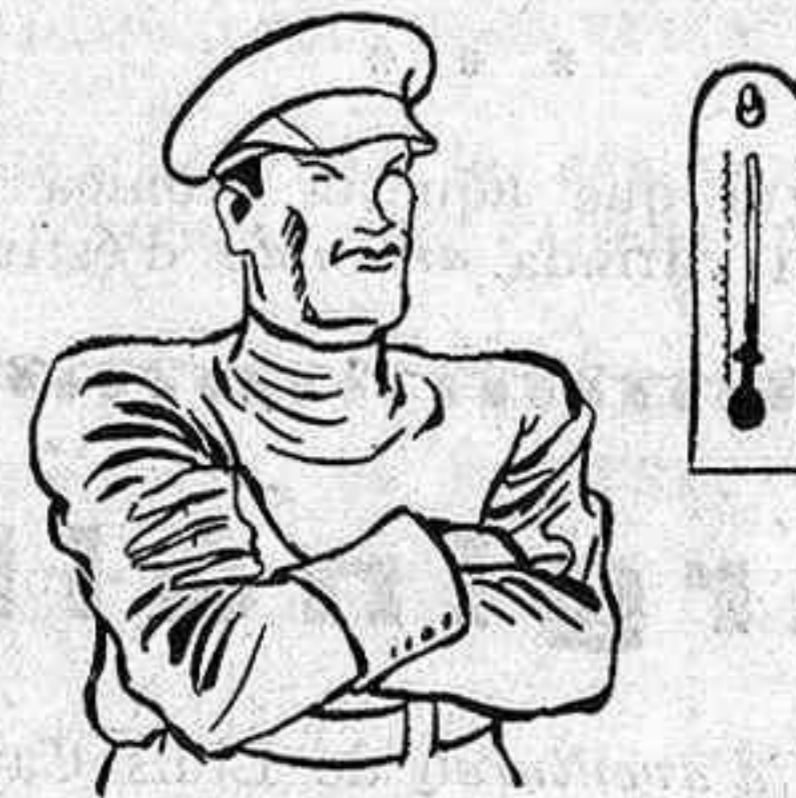
* * *

Nova York. — Ha arribat en Pirandello. Ha conversat amb els periodistes —sense que els convencés amb el seus raonaments— de la necessitat que té Itàlia de guerrear amb l'Abissínia, i tot per fins humanitaris.

Pirandello, vist el seu fracàs de convenciment, ha acabat l'entrevista amb aquesta frase: «Així s'és, si us sembla així».

Però és que als periodistes ni així els ha semblat el raonament pirandellian d'en Pirandello.

* * *

Moscou. — La temperatura política d'Stalin ha baixat a 14 Lenjngraus sota zero.

* * *

Madrid. — El senyor Guerra del Río, per estar indisposat, no va poder assistir en una reunió del partit al qual pertany.

* * *

Madrid. — L'honorable i auster polític Emiljà Iglésias va a Mèxic a possessionar-se del seu càrrec.

Li aconsellem prudència! Els mexicans no estan gaire per Iglésias.

* * *

Barcelona. — Traiem aquesta piramidal frase de «La Vanguardia»: «Els fets són els únics que valen; les paraules no valen res».

Que provi «La Vanguardia» de posar un telegrama i ens dirà si les paraules valen o no valen. I si és «cable», encara més.

* * *

Madrid. — «La Comissió dels vint-i-u entén en la proposta d'acusació contra l'Azaña.»

La Comissió ha demostrat que no «hi entén».

* * *

Shanghai. — «Les inundacions produïdes per les aigües desbordades del Riu Groc han fet nombroses víctimes. Es creu que són les mateixes del 1931.»

Així, si són les víctimes del 1931, resulta que les inundacions

produïdes per les aigües desbordades del Riu Groc el 1935 no han fet cap víctima.

* * *

Munich. — La policia de l'Estat ha prohibit la publicació del periòdic catòlic «La Setmana Religiosa».

Els «nazis» han fet dissabte d'aquesta Setmana: l'han escombrada.

* * *

Londres. — Per visitar l'ex-rei Jordi de Grècia, ha arribat a Londres l'alcalde d'Atenes, senyor Kotzia.

Els monàrquics grecs estan preparant per a Grècia un pa com unes Kotzies.

* * *

Atenes. — Els Ministres del Nou Govern ja han jurat. El poble republicà està molt escarnat d'aquest jurament.

* * *

Perpinyà. — (De «La Vanguardia».)

Volta ciclista a França: «El tiempo ha querido perjudicar a los corredores. Cuando se da la orden de salida, la temperatura es agradabilísima i esto continúa durante casi toda la carrera.»

Trobem que, a França, el temps té una estranya manera de perjudicar.

Prenent el cafè.

—Caram; fa calor! Pensi que les cames em regalimen.

Quan avui s'ha de fer l'elogi d'un autor, hi ha habitud de fer-li la propaganda amb aquesta frase: «Farà molts diners». Són pocs els qui es preocupen de la bondat de l'obra.

¿Què resulta d'aquest estat de coses? Que l'ideal és anar a fer diners. El que vol dir que del teatre d'avui gairebé en queden exclosos els veritables autors de teatre —que són els renovadors, els personals— per deixar els escenaris a mans dels engiponadors de teatre, els quals amb una escena d'ací i un efecte d'allà amaneixen unes escenes de teatre «del que dona molts diners». D'ésser un autèntic dramaturg no se'n parla. Es més, sembla que se'n fugi.

I els crítics de teatre—gairebé tots ells autors amb ganes de fer diners— inflen la bomba. I el teatre arriba on ha arribat: a l'agonia.

* * *

Del teatre per dintre.

A les obres considerades com a obres que «donen diners» se'ls fa reclam exagerat, se les manté al cartell 150 representacions, se'ls prodiga el bombo. Tot això, per fora del teatre. Per dintre...

Per dintre, malgrat les obres centenàries —i qui sap si per culpa d'aquestes obres— quan els actors van amb un val a la caixa de l'empresa, se'ls diu: «No hi ha cap diner: espereu l'estrena, per si l'estrena dona». I ja no parlem del pagament del reclam i de l'anunci abundós que s'ha fet a l'obra.

Ai aquestes obres «considerades» com obres de donar diners!

* * *

I sort de les que no són considerades així! Quan una companyia assaja una obra «de les que no han de donar diners», l'assaja com pot i l'empresa la posa amb tots els regateigs possibles. Per aquesta obra ni hi ha reclam. L'endemà de l'estrena, es compten els espectadors que porta i ja es parla d'anar per una altra. L'empresari és el primer de matar l'obra amb la qual no creu. ¿I qui ignora la mentalitat de bona part dels nostres empresaris?

* * *

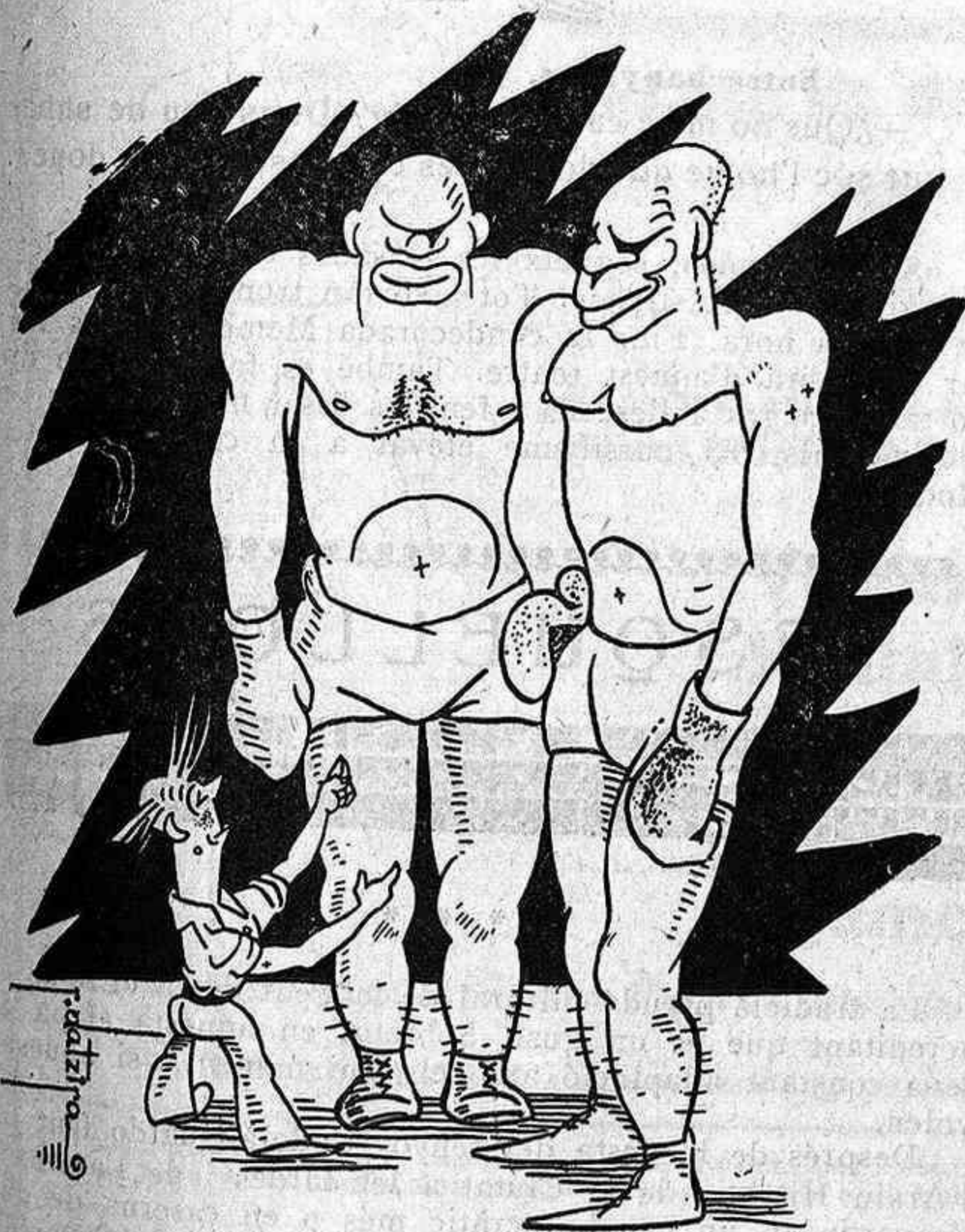
Josep Canals fou un intel·ligent empresari de Teatre Català. El perjudicaven un xic els seus peus de plom. Però, amb Josep Canals, tinguérem alguns anys Teatre Català sense subvenció.

TELÓ ENLAIRE

«Realitats», comèdia en tres actes, original de Domènec Farrés, n.º 34 d'«El Nostre Teatre».

«Realitats» és la primera obra que ens ve d'aquest autor que no sabem si és jove o vell. Per l'obra, diríem que és vell. La comèdia dramàtica de Domènec Farrés no porta cap inquietud, ni cap renovació, malgrat hi hagi un protagonista que actui d'home bo i faci míting en escena. Tot allò és «teatre», teatre de l'experimentat, del conegut, del rebregat, del que no és de l'autor: és una obra d'obres.

* * *

Abans del combat.

L'àrbitre.—Us suposo amb sentit comú per a no obligar-me a emprar la violència!

Josep Canals mai no es refiava del gran èxit. Si el gran èxit venia, era ben rebut, però no li corria al darrera amb la llengua fora. A la temporada, Josep Canals estrenava un determinat número d'obres —totes corrents, totes normals, el més blanques possible—. Nosaltres havíem fet moltes vegades a Josep Canals el retret del seu partidisme per a determinat teatre. Consti, però, que Josep Canals mai no havia arribat al teatre analfabet. L'èxit de Josep Canals era aquest: l'anar fent, el renovar el cartell, i el no exigir que els autors cerquessin els diners pels reconos on es troben: «Miss-Thery»! Josep Canals féu sempre Teatre Català: un determinat Teatre Català, però Teatre Català.

No és la primera vegada que li fem justícia. Consti que encara li fem el mateixos retrats que li havíem fet. Però... Josep Canals és Josep Canals, i és un senyor.

* * *

Es parla d'uns intents de «Teatre Experimental» per a la vinent temporada de tardor.

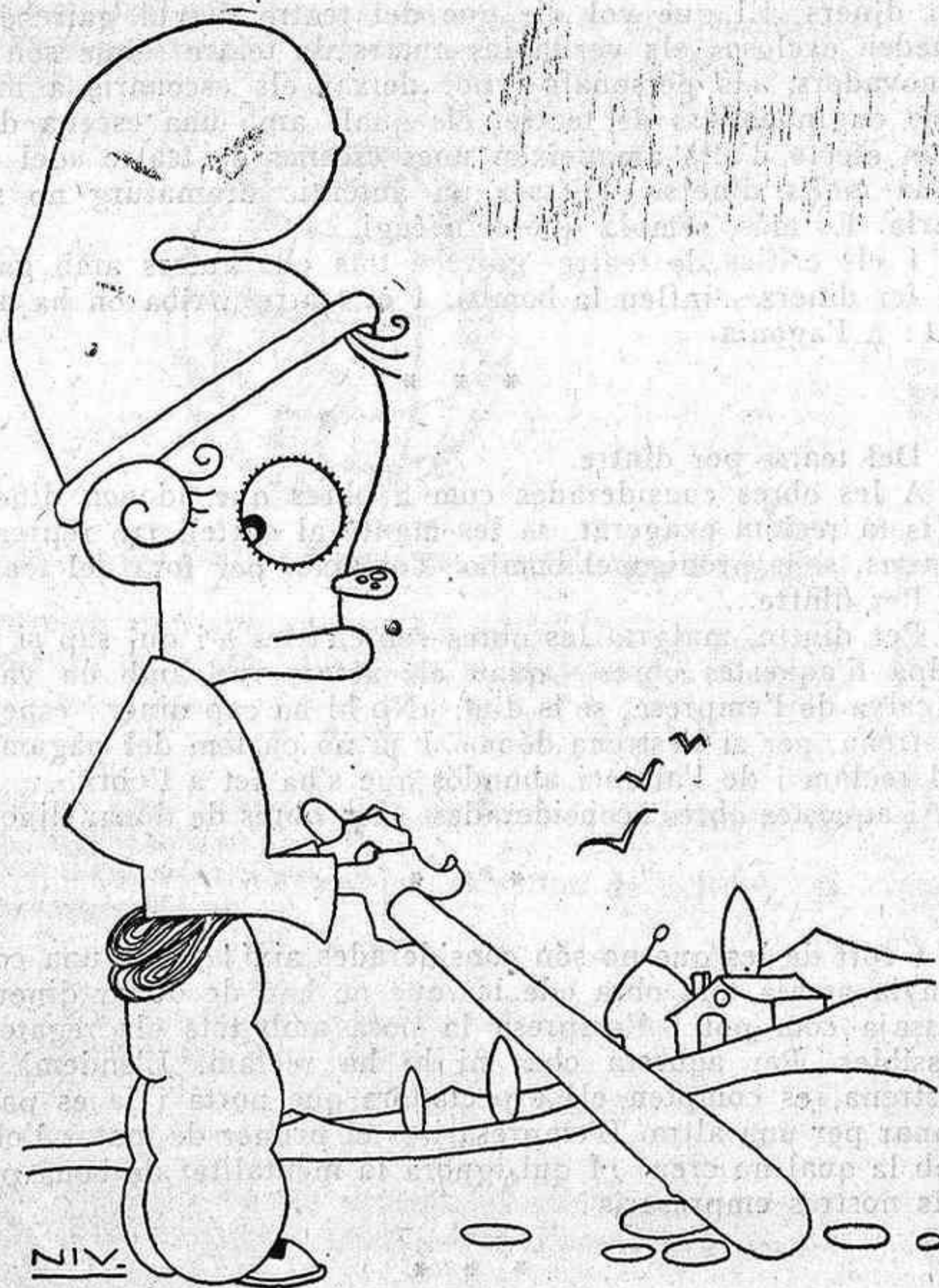
Sembla que s'aprofitarà la traducció castellana que s'ha fet d'algunes obres d'avantguarda i sembla que es faran igualment traduccions catalanes i fins alguna obra original d'autor de casa.

Sembla que es farà una crida ben ampla demanant aportacions. Sembla que seran alguns autors ben nous els qui decoraran les obres. I sembla que, tot plegat, marxa amb vent de popa.

Ens plauria molt que es poguessin realitzar —però ben fetes—, aquestes sessions de «Teatre Experimental».

* * *

Muñoz Seca cabrioleja amb Sants i Miracles. És la moda. La seva darrera obra «Cataplum» no se sap si edifica o pren el pèl als creients. Però parla de Sants i Miracles i ja se sap que és obra de dretes.

El depuratiu de la República.

—Xarop de freixe: depuratiu vegetal regenerador de la República, gran depuratiu, preventiu i resolutiu.

NIU

Entre banyistes.

—¿Que no m'he casat per lleig? Dons heu de saber que sóc l'home que donat més carabasses a les dones.

«Sol de otoño», segueix les petjades de «Madre Alegria», Monges, gent d'Asil, etc. Tot això tan tronat que fa els èxits de darrera hora. Fins la condecorada Membrives ens va portar una obra d'aquest teatre. També es fa teatre de dretes, portant monges a l'escena i fent-les ésser molt tendres i molt sentimentals. El cursilisme elevat a la cinquena potència. Moda!

ESQUELLOTS

* * *

La tradició pseudo-cultural de la gent de la «Lliga» es va acreditant que és un gust. Sobretot en aquesta etapa de la seva constant adaptació amb els qui manen... si aquests els volen.

Després de la gesta del senyor Codolà-Gualdo fent tancar l'Arxiu Històric de la Ciutat a les tardes i de l'amenaça de convertir en un cau burocràtic més o en caserna de qualsevulla cosa l'edifici destinat a Museu Històric de Barcelona, ara ve de donar les dimissòries a les nenes acollides a la colònia escolar permanent de Berga, la qual queda de fet tancada amb pany i clau.

* * *

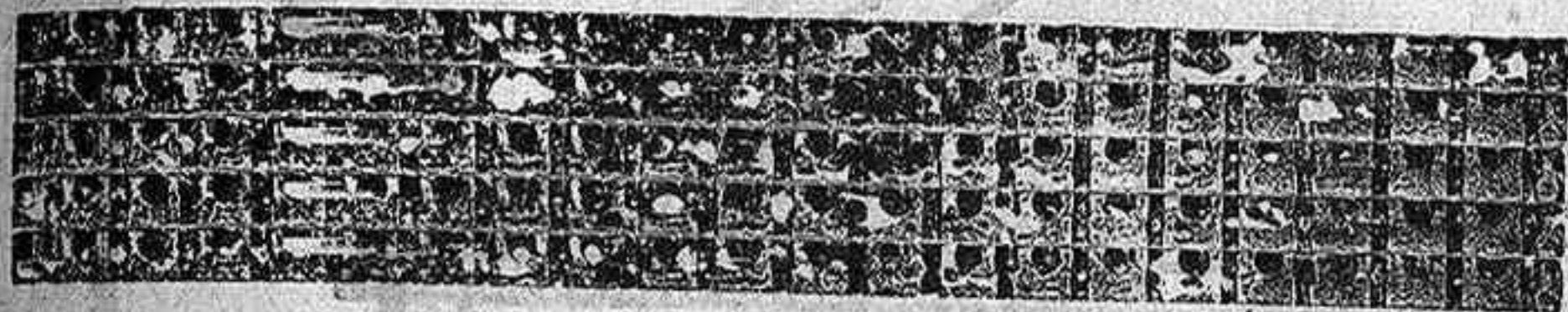
Les facècies de l'impassible i impermeable senyor Codolà-Gualdo passaran a la història. Té l'avantatge que res no el commou ni l'immunita. Farà carrera. Si no fos que el vermell és un color que no li escau, hi ha qui proposa de canviar-li el nom pel més precís i evocador de «Rojo-Gualdo».

* * *

En virtut d'un solemne acord pres unànimament pel l'alcalde radical gestor de Santa Coloma de Farners, des del darrer diumenge el carrer del Cementiri de dita xamosa població porta el nom del simplic escrivor «Amichatis», per bé que director de «Renovación».

Desitgem al popular autor que per moltes setmanes pugui gaudir de la pensada del senyor Mujal, puix per poc que duri el rètol arribarà quan menys fins a Nadal.

* * *

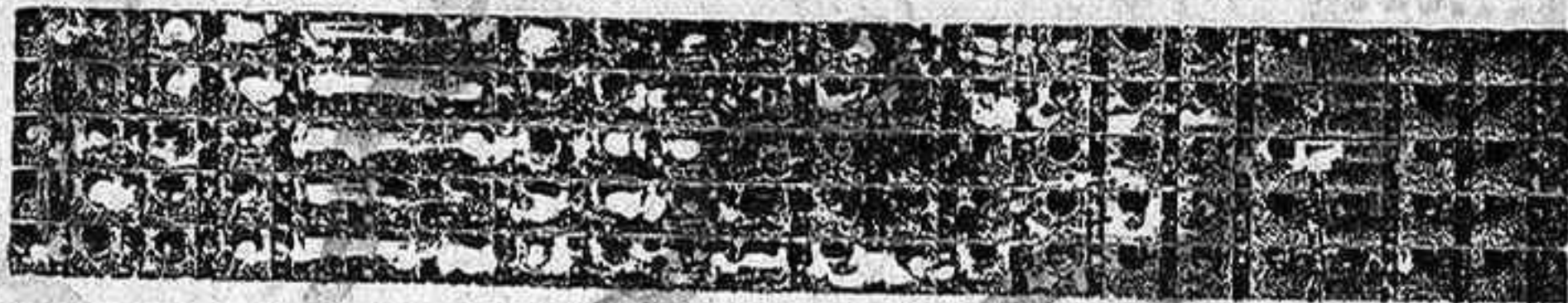
* * *

Els monàrquics i gent de dreta vinga a fer blasmes del divorci, però són precisament ells els qui més el practiquen. N'hi ha prou amb llegir la secció judicial dels diaris per a comprovar que hi ha molts que diuen horrors del divorci i com que no viuen bé amb la mitja taronja, en aquest cas la mitja llimona, s'acullen a la facilitat que els donat la República per a desfer el que estava mal lligat.

Un dels darrers, per ara, que han demanat quart i ajuda

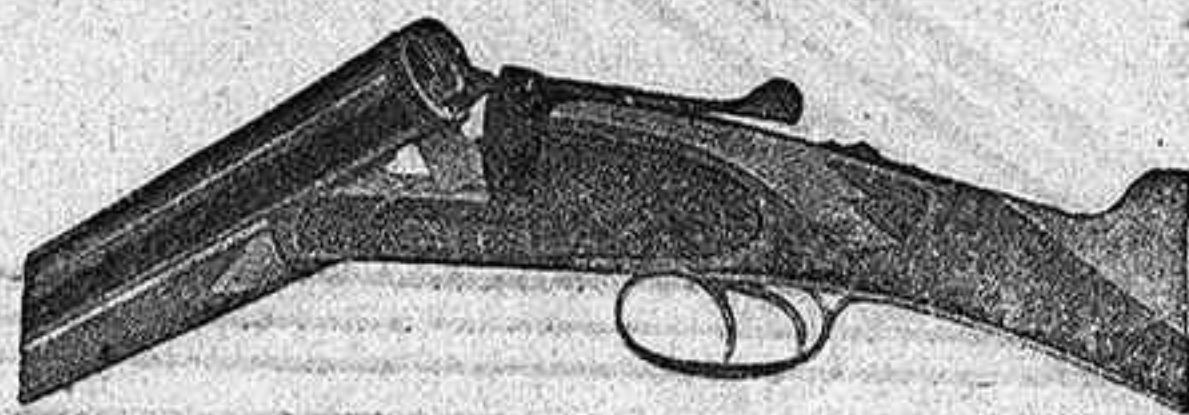
a la llei constitucional del divorci, és el cèlebre ex-baró de Viver, alcalde que fou de l'Ajuntament de la penúltima dictadura.

* * *

* * *

A les Corts han mancat vots per a acusar Azaña. Al poble els en sobran per a castigar als culpables de l'anti-República.

**ARMERIA
RADIOS
VARIES
MARQUES**

ESCOPETES DE CAÇA

VENDES AL COMPTAT I A TERMINIS

RADIO SALMERON

SALMERON, 105 - BARCELONA - Tel. 78280

Es sol.liciten agents

**PERA VESTIR AMB ELEGAN-
CIA I PER POCs DINERS**

Passeig de Gràcia, 18

Casa BASTIDA

**GRAN BASAR DE SASTRERIA I CA-
MISERIA SISTEMA NORD - AMERICA**

El nostres articles i els nostres preus sempre han respost a la mateixa idealitat: facilitar LA MAXIMA ELEGANCIA AL MES BON PREU, amb vestits, camises, pijames, barrets, corbates i gèneres de punt.

Vestits a 15, 25, 40, 50 i 60 pessetes
Pantalons a 4'95, 7, 8, 10 i 15 pessetes
Camises zèfir a 4'95 i 7'95 pessetes
Camises de seda a 12 i 15 pessetes
Pijames a 5'95, 7'95, 12 i 15 pessetes

Si l'elegància ha estat en altres temps un privilegi, la CASA BASTIDA ha creat una fórmula que la fa accessible a tothom.

SECCIO DE VESTITS a mida, desde 50 pessetes, diferents formes, teles de gran fantasia estil anglès.

Tenim una secció ultra ràpida en la qual podem confeccionar tota mena d'encàrrecs en quatre hores, com també una secció de gran luxe, on es confeccionen tota mena de vestits amb bons folros i acurada confecció, amb un 50 per 100 menys que els nostres competidors.

Considerem l'estalvi la cosa més essencial, obsequiem els nostres clients amb segells d'Estalvi de la Caixa de Pensions per a la Ve- llesa i altres presents, en proporció amb l'import de la compra.

Han mancat boles negres.

—I pensar que n'hi tenim tanta... i tan negra.